

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 8 1 6 4 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

Izpitna pola

Ponedeljek, 4. junij 2018 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) je na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 11 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 57. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

Odlomek iz dramskega besedila (A)

3.

Pred štirinajstimi leti.

Boris v pižami. Stoji pred vrati. Dolgo okleva. Odide. Izgine. Se čez hip vrne. Spet za hip postoji in potem previdno vstopi. Preden zapre, se ozre in preveri, če ga je kdo videl.

Odlomek iz dramskega besedila (B)

13.2

Pred štirimi leti. Še vedno tam, le malo kasneje.

Prečastiti sedi v naslanjaču. Brina se sklanja k njemu, mu neprižgano cigareto moli pod nos.

BRINA: Da vidim, če imaš kaj ognja.

PREČASTITI: Kje?

BRINA: Mi ga boš pokazal?

Prečastiti se lascivno nasmehne.

PREČASTITI: Prav nič te ni sram, kaj?

BRINA: Tebe bi moralo bit.

PREČASTITI: Ker sem te videl golo?

BRINA: Nisi me še videl.

PREČASTITI: Vsa si zbegana. Pridi kdaj v cerkev.

BRINA: Ni mi všeč.

PREČASTITI: Pridi, te bom kaj naučil. Razložil ti bom Kristusovo trpljenje.

BRINA: Ti si pokvarjen, ne pa jaz.

PREČASTITI: Z mano se ne govori tako.

Vstopi Policaj v uniformi, za njim Katarina, očitno opita.

POLICIST *Katarini*: Tu počakajte, gospa, takoj se vrnem.

Katarina nekaj zamrmra. Brina stopi za Policistom.

Kam pa?

BRINA: Na stranišče.

POLICIST: Moram vprašat Inšpektorja, počakaj.

KATARINA: Ni treba, ker beži pred mano.

POLICIST: Se poznata?

KATARINA: Jaz njo poznam, ona mene očitno več ne.

PREČASTITI: No, lepo.

Katarina stopi do Prečastitega.

KATARINA: Kaj ste pa vi zagrešili?

Policist smeh.

POLICIST: Oprostite.

KATARINA: Dame imamo prednost. Razen, če me ne vzamete v naročje.

Prečastiti se hitro dvigne.

Hvala, zelo ste prijazni.

Katarina sede.

POLICIST: Gospod inšpektor bo takoj. *Prečastitemu*. Ga želite počakati kje drugje?

PREČASTITI: Ne, tu je prav zanimivo.

Policaj odide. Tišina.

KATARINA: Zdaj se pa počutim kot doma. Prav enak naslanjač imam namreč doma. Pravzaprav je edino, kar mi je njen oče (*pokaže na Brino*), moj bivši, dovolil vzeti iz hiše.

BRINA: Sploh ne vem, o čem govori.

KATARINA: On je prava živina.

PREČASTITI: Ne smete tako.

KATARINA: Politična. Sigurno ga poznate. Je skoz na televiziji.

BRINA: Nehaj!

KATARINA: Saj bi vam ponudila, kaj za spiti, pa ...

PREČASTITI: Niste doma.

KATARINA: Ne, čeprav – *Smeh*. Občutek je podoben. Ne vem, če samo zaradi naslanjača. *Brini, zelo glasno*. Verjamem, da me nisi vesela, ampak jaz pa tebe sem, punči. Že celo večnost te nisem videla, povsod sem te iskala. Dobro se znaš skrit. *Prečastitemu*. Ampak včasih je bilo pa vse drugače, ko je bila še punčka, takšna luščna, majčkена, s kodrčki, ja, kot cukrček je bila, pa prijazna, je nabrala jabolčnih cvetov, samo zame. Samo meni jih je ...

BRINA: Metala v glavo.

KATARINA: No, zdaj pa pogledajte. Vidite, kaj je iz nje.

PREČASTITI: Jaz se na vašem mestu ne bi čudil, gospa.

KATARINA: Saj se ne. Kaj se čem pa čuditi? A se sploh še splača čuditi? Kaj bo pa drugače? Nič. Isto sranje. V najboljših famulijah je sranje. Danes pa sploh. Se že vsi sramujemo drug drugega. Starši otrok, otroci staršev. To je že povsem naravno. Ampak vi imate pa sigurno kakšen dober nasvet glede tega, Prečastiti? Ne mislim na splošno. Osebno, samo osebno me zanima.

PREČASTITI: Za začetek bi predlagal dobro spoved.

KATARINA: Ja, že zelo dolgo se nisem spovedala. Čas bi že bil, da gre duša malo na inventuro. *Smeh*. Ja, mogoče bi pa pomagalo! Je to greh, če ...

PREČASTITI: Je, ampak Bog vam bo odpustil, ker on je zelo dobrotljiv. Vendar se morate najprej pokesat.

KATARINA: Kaj se čem kesat! Vse v življenju sem naredila narobe, čeprav sem hotela vedno samo najboljše. Ampak res. Pa ni šlo. Kot da je imel skoz hudič prste vmes. Eni (*pogleda Brino*), eni ljudje so rojeni za nesrečo, kaj češ.

BRINA: Pizda, tih bod! Bruhala bom.

PREČASTITI: Pa ne tu, pojdi na ..., saj veš kam.

KATARINA: To se tako reče. Jaz lahko tudi ...

PREČASTITI: Pa ne boste.

KATARINA: Zaenkrat še ne, čeprav ...

Vstopi Inšpektor, prinese nekakšno merilno napravo.

PREČASTITI: Zadnji čas! Gospema tukaj je namreč slabo.

INŠPEKTOR: Lepo. Da ste počakali. Zdaj bova pa skupaj ugotovila, za koliko decibelov kršite ... Še par minut počakava. *Katarini*. Vam je res slabo?

KATARINA: Slabo, zelo slabo je, in nič boljše ne bo. Ampak, kaj hočemo, je pač tako.

INŠPEKTOR: Čez noč se boste lepo streznili, jutri pa domov.

KATARINA: Saj sploh nisem pijana.

INŠPEKTOR: Ne. *Brini*: Ne misliš še povedat? Še kar trmariš?

BRINA: Ne.

INŠPEKTOR: Kaj pa, če smo odkrili, da ...

PREČASTITI: Presenetljivo, a ne? Da sta gospe pravzaprav v sorodu. Tale je pravzaprav njena hči.

BRINA in KATARINA *skoraj istočasno*: Ne! O, ti prasec!

INŠPEKTOR: Res? Ja, odlično. Tega pa res nisem vedel. Zanimivo.

BRINA: Nisem! Jaz jo prvič vidim.

KATARINA: Jaz tudi njo. Prisežem! *Prečastitemu*. In jaz sem vam zaupala. Zakaj me vsak dedec vedno izigra? Vsak, ki mu zaupam, me že v naslednjem trenutku izigra. Prekleti dedci hudičevi! Vidite, to je greh. V nebo vpijoč greh. Pa to, da nimate nič za spiti tukaj! Dajte no, gospod

inšpektor, prav gotovo imate kaj, morate imet, saj drugače ne bi mogli zdržat tegale sranja vsak dan.

INŠPEKTOR: Malce tišje, gospa.

KATARINA *Brini*: A imaš vsaj kakšen čik?

BRINA *Katarini*: Pizda, nehaj že!

INŠPEKTOR *Brini*: A potem si res njena hči? Me veseli. Me veseli, da tvoja mamica še ni mrtva.

KATARINA *Brini*: O, ti prasica mala! Nisem še mrtva! Ampak bom kmalu. Zelo kmalu. Samo še teh nekaj hektolitrov spijem, pa bom! Pa bom šla v grobek. Grobek, ljubica.

Brina skoči na Katarino, da jo vrže na tla. Inšpektor skoči med njiju. Drži Brino.

INŠPEKTOR: Pomiri se, punči, pomiri se.

BRINA: Ubila jo bom, enkrat jo bom res!

Brina joče v Inšpektorjevem objemu.

KATARINA: Oprosti mi, oprosti, ljubica. Ne bom več, jutri bom nehala, res bom nehala.

PREČASTITI: Bi že zdavnaj morali, gospa. Saj niti začeti ne bi smeli.

Pride Policaj. Začuden.

INŠPEKTOR *Policistu*: Odpelji jo. Naj se uleže v moji sobi. Vse bo v redu, punči, pomiri se.

KATARINA: Oprosti, mi, Brina, oprosti mi.

INŠPEKTOR: Tudi vi se pomirite, gospa.

Policist odpelje Brino. Tišina. Potem.

INŠPEKTOR *Katarini*: Tole boste pa zdaj morali malo razložiti, gospa. Klicali smo namreč njenega očeta.

KATARINA: Moj bivši.

INŠPEKTOR: Pravi, da jo že en teden išče. Dekle očitno bega. Ampak gospod je trenutno v tujini. Vrne se šele čez dva dni. Punca je stara štirinajst let. Nekdo mora skrbet zanjo! Zakaj ni otrok medtem pri vas, če ste vi res njena mati?

KATARINA: Ker jo je sodišče dodelilo njemu! K meni sme samo na obisk. Enkrat na mesec. In nič več, kar je obupno, ampak ... Razen tega Brina sploh noče bit pri njem, ker ... Pravzaprav tudi ne bi smela bit pri njem, ker jo on ...

INŠPEKTOR: Pri vas pa tudi ne, če prav razumem.

PREČASTITI: Torej jo je treba spraviti v kakšno dobro institucijo!

KATARINA: Ja. Ne vem. Pač nekaj, kar bi bilo najboljšo za otroka. Ker on jo pa prav dobesedno, ampak dobesedno jo ... Saj veste kaj.

Zvonovi. Vsi se trudijo, da bi jih prevpili.

INŠPEKTOR *Katarini*: Ne slišim! *Prečastitemu*. Vam je zdaj jasno, kaj se tu dogaja?

PREČASTITI: Pekel. Čisti pekel.

Prazna stran

1. Na spodnje črte napišite ustrezne podatke, ki se navezujejo na besedilo, iz katerega sta odlomka A in B.

Avtorica besedila: _____

Naslov: _____

Zunanja zgradba: _____

Žanr: _____

Datum praizvedbe: _____

Režiser praizvedbe in gledališče: _____

(7 točk)

2. Dopolnite spodnje besedilo:

Avtorica dramskega besedila, iz katerega sta odlomka A in B, je za to delo prejela

_____ leta _____. Dolga leta je članica

_____ gledališča. Poleg igre in pisanja je odmevno tudi njeno

_____ delo. Njena besedila obravnavajo predvsem

_____ tematiko današnjega časa.

(5 točk)

3. Nagrada, ki jo je avtorica odlomkov A in B prejela, ima poseben pomen. Utemeljite zakaj.

(1 točka)

4. Opišite, kako avtorica označi dogajalni čas v besedilu, iz katerega sta odlomka A in B.

(4 točke)

5. Zapišite in utemeljite, kakšno dejanje avtorica nakazuje z odlomkom A.

(3)

Katera je zgradbena posebnost odlomka A?

(2)

Ali odlomek A pogloblja ali razrešuje dramsko dogajanje? Svojo trditev utemeljite.

(4)
(9 točk)

6. Označite protagonista iz odlomka A skozi celotno besedilo.

(6 točk)

7. Obkrožite tista besedila, ki jih je napisala avtorica besedila, iz katerega sta odlomka A in B.

Kalevala Metuljev ples Razred Totenbirt Alisa, Alica Noči iguane
Eurotrans – Smer zahod Kalea Utva Hrup, ki ga povzročajo živali, je neznosen

(5 točk)

8. Prečrtajte napačne trditve in pravilno zapišite besedilo.

Simona Semenič je avtorica besedila sedem kuharic, trije soldati in štiri marije, za katero je leta 2010 prejela Severjevo nagrado. Besedilo je bilo uprizorjeno v Mladinskem gledališču Ljubljana, režirala pa ga je Mateja Koležnik.

(10 točk)

9. Opišite dogajanje v odlomku B in ga umestite v celotno dramsko besedilo.

(4 točke)

10. Označite odnos med Brino in Katarino v celotnem dramskem dogajanju.

(4 točke)

11. Zapišite ime in priimek igralka na sliki ter vlogo, ki jo je igrala v praižvedbi dramskega besedila, iz katerega sta odlomka A in B.

Slika 1

Ime in priimek: _____

Vloga: _____

(2 točki)

M 1 8 1 6 4 1 1 1 1 1

Prazna stran

Prazna stran